

Avaluació de l'efectivitat d'un projecte de col·laboració intergeneracional (CRENCO)

Promotors de l'estudi:

Sra. Sandra Díaz Cofiné

Autors de l'informe:

Dr. Joan Domènech Abella

Dra. Maria Rubio Valera

Dr. Ignacio Aznar Lou

Grup d'investigació PRISMA, Parc Sanitari Sant Joan de Déu, Centre d'Investigació Biomèdica en Xarxa d'Epidemiologia y Salut Pública (CIBERESP)

Parc Sanitari Sant Joan de Déu

ciberesp isciii

Índex

1.-DEMANDA.....	3
2.-MÈTODES.....	4
2.1 Procés de selecció i consentiment.....	4
2.2 Intervencions	5
2.3 Avaluacions	7
2.3.1. Qüestionari persones grans	7
2.3.2. Qüestionari estudiants.....	8
2.4 Gestió de les dades	9
2.5 Anàlisi.....	10
3. RESULTATS	12
3.1 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (primària)	12
3.2 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (secundària)	13
3.3 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (persones grans).....	15
3.4 Estudi controlat per conglomerats (secundària)	17
3.5 Fortaleses i limitacions.....	19
3.6 Conclusions	20
4. REFERÈNCIES.....	21
ANNEX.....	22

Índex de taules i figures

Taula 1. Característiques de la mostra d'estudiants de primària	12
Taula 2. Evolució variables dependents en estudiants de primària	12
Taula 3. Impacte de la intervenció en estudiants de primària	13
Figura 1. Impacte de la intervenció en els estereotips negatius vers les persones grans dels estudiants de primària per sota de la mitjana.....	13
Taula 4. Característiques de la mostra d'estudiants de secundària (anàlisi pre-post).....	14
Taula 5. Evolució variables dependents en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)	14
Taula 6. Impacte de la intervenció en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)	15
Figura 2. Impacte de la intervenció en la motivació acadèmica intrínseca en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)	15
Taula 7. Característiques de la mostra de persones grans	16
Taula 8. Evolució variables dependents en persones grans	16
Taula 9. Impacte de la intervenció en persones grans	16
Figura 3. Impacte de la intervenció en la salut general auto-reportada en persones grans.....	17
Figura 4. Impacte de la intervenció en la qualitat de vida relacionada amb la salut en persones grans	17
Taula 10. Característiques de la mostra d'estudiants de secundària (estudi controlat)	18
Taula 11. Evolució variables dependents en estudiants de secundària (estudi controlat)	18
Taula 12. Impacte de la intervenció en estudiants de secundària (estudi controlat)	19

1.-DEMANDA

El present estudi és el resultat d'una demanda de Recol·lectors de felicitat Créixer-Envellir-Compartir (CRENCO) amb la col·laboració d'entitats de Sant Boi de Llobregat -Parc Sanitari Sant Joan de Déu i Fundació Prado Pinto-; de Cornellà de Llobregat -Ajuntament de Cornellà, Creu Roja Cornellà, Escola Pública Abat Oliba, Casal cívic Riera, Institut de secundària Francesc Macià, Casal de gent gran Gavarra, Escola Suris i Domus VI Sant Jordi-; i d'Esplugues de Llobregat -Sociosanitari Sant Joan de Déu, Institut de secundària la Mallola i Fundació Sant Joan de Déu-.

Es pretén avaluar l'efectivitat d'una intervenció basada en activitats intergeneracionals compartides per estudiants de centres escolars de Catalunya i usuaris de residències i casals de gent gran. L'objectiu és que ambdós col·lectius obtinguin un efecte beneficiós de la intervenció. La hipòtesis de l'estudi és que el projecte CRENCO contribueix a millorar el benestar en persones grans i a corregir els estereotips negatius vers la gent gran i a millorar la motivació per aprendre en nens i adolescents. En base a aquesta hipòtesi d'estudi plantejem els següents objectius operatius:

Entre els estudiants de primària i secundària avaluar l'evolució en:

- Els estereotips negatius vers les persones grans i el coneixement sobre el procés d'envelliment.
- La motivació per aprendre.

Entre les persones grans avaluar l'evolució en:

- El suport social.
- Els sentiments de soledat.
- Els símptomes de depressió i ansietat.
- L'estat de salut general autoreportada.
- La qualitat de vida relacionada amb la salut.

2.-MÈTODES

Els grups de participants en el projecte estaven establerts de forma prèvia a l'encàrrec de l'estudi i l'equip investigador ha adaptat l'estudi a aquesta circumstància. S'han utilitzat diferents dissenys metodològics, en funció de les poblacions objectiu:

- Estudiants de primària: Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post.
- Estudiants de secundària de l'Institut la Mallola i grup d'intervenció de l'Institut Francesc Macià: Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post.
- Persones grans: Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post.
- Estudiants de secundària de l'Institut Francesc Macià: Estudi controlat per conglomerats.

2.1 Procés de selecció i consentiment

Es va dur a terme un mostreig per conveniència de **centres participants** que incloïen centres d'educació secundària, primària i de gent gran (residències, casals i centres cívics). La selecció de centres va ser responsabilitat de la coordinadora del projecte CRENCO. L'assignació dels grups (control i intervenció) en el cas de l'assaig controlat per conglomerats entre estudiants de secundària de l'Institut Francesc Macià també va ser per conveniència. Estudiants de 4 línies de quart de secundària conformaren el grup control i estudiants de 2 línies de quart de secundària conformaren el grup intervenció.

El dia de l'avaluació, només es van passar els qüestionaris a aquells alumnes i persones grans que havien signat el consentiment informat de participació en l'estudi. En el cas dels participants menors d'edat, el consentiment informat havia d'incloure la signatura dels seus representats legals:

Criteris d'inclusió dels menors:

- Consentiment informat de participació.
- Consentiment informat de participació de pares/mares/tutors legals.

Criteris d'inclusió de la gent gran:

- Consentiment informat de participació.
- No presentar deteriorament cognitiu que els inhabiliti per completar les avaluacions.

2.2 Intervencions

Durant el curs 2020-2021, donada la situació de la pandèmia de la COVID-19, la proposta de formació per als centres que formen part de la xarxa CRENCO ha estat de treball en línia, excepte la darrera sessió d'una de les intervencions (Intervenció 3). Alumnes i gent gran van iniciar les seves trobades de treball socioeducatiu intergeneracional durant el mes de desembre del 2020 a través dels suports en línia facilitats per CRENCO. Les activitats han finalitzat al juny del 2021.

Intervenció 1: Estudiants de primària

- **Centres:** Escola Pública Abat Oliba – Casal cívic Riera (GENCAT). Ambdós a Cornellà de Llobregat.
- **Sessions:** 2 mensuals durant 5 mesos consecutius (9 sessions)
- **Durada de la sessió:** 1 hora
- **Participants:** 51 alumnes amb edats compreses entre 8 i 10 anys i 3 persones grans amb edats compreses entre 50 i 100 anys.
- **Facilitadors:** 5 (tutors dels alumnes i sanitaris del Casal Cívic Riera)
- **Detall de la intervenció:** La Intervenció es va centrar en l'intercanvi de cartes i dibuixos entre estudiants i persones grans. Els/les tutors/es i els/les sanitaris/àries facilitaren les tasques i la comunicació online a alumnes i persones grans, respectivament. Treballaren aspectes com qui són, què fan i d'on venen i establiren vincles a través dels textos, dels dibuixos i d'altres materials aportats per participants i facilitadors. També s'inclogueren sessions formatives sobre el coneixement de l'envelliment amb els continguts aportats per la plataforma CRENCO.

Intervenció 2: Estudiants de secundària (Francesc Macià)

- **Centres:** Institut de secundària Francesc Macià – Casal de gent gran Gavarra. Ambdós a Cornellà de Llobregat.
- **Sessions:** 1 setmanal durant 16 setmanes consecutives (28 sessions)
- **Durada de la sessió:** 1 hora
- **Participants:** 63 alumnes amb edats compreses entre 14 i 16 anys (28 en el grup control i 35 en el grup intervenció) i 7 persones grans amb edats compreses entre 65 i 85 anys.
- **Facilitadors:** 8
- **Detall de la intervenció:** Es van dur a terme les següents activitats: "Envelliment i edat actual a través de la Música i les emocions" i "Teatre educatiu social

intergeneracional". L' Activitat "Envel·liment i edat actual a través de la Música i les emocions" té com a objectiu afrontar els estereotips negatius vers les persones grans i la soledat així com potenciar l'autoestima i l'envelliment actiu a través de la música i activitats complementàries. El projecte "Teatre educatiu social intergeneracional" se centra en l'elaboració d'un curtmetratge on es fomenta la creació de vincles afectius a través de materials diversos, com fotografies i experiències de vida que formaran part del curtmetratge. Es va prestar especial atenció a les experiències emocionals durant el confinament. En ambdós casos, els facilitadors van ser professionals amb un àmplia experiència en sessions d'aquest tipus.

Intervenció 3: Estudiants de primària

- **Centres:** Escola Suris – Domus VI Sant Jordi. Ambdós a Cornellà de Llobregat.
- **Sessions:** 1 mensual durant 9 mesos consecutius (9 sessions)
- **Durada de la sessió:** 1 hora (aquest grup no va poder fer sessions online només es van veure per primera vegada a l'última sessió que, de forma excepcional, va ser presencial).
- **Participants:** 48 alumnes amb edats compreses entre 8 i 9 anys i 15 persones grans amb edats compreses entre 65 i 100 anys.
- **Facilitadors:** 6 (tutors dels alumnes i sanitaris del Domus VI Sant Jordi)
- **Detall de la intervenció:** **Detall de la intervenció:** Es va dur a terme l'activitat "ens coneixem en la distància". La proposta de treball per a aquest grup intergeneracional es va basar en l'intercanvi de cartes i altres tipus d'activitats entre estudiants i persones grans. Els/les tutors/es i els/les sanitaris/àries treballaren, respectivament, amb alumnes i persones grans les tasques que anaren fent arribar a destí per possibilitar la comunicació entre ambdós col·lectius. A la darrera sessió, alumnes i persones grans van dur a terme una trobada presencial on compartiren les experiències que s'havien succeït durant la intervenció. Treballaren aspectes com qui són, què fan i d'on venen i establiren vincles a través dels textos, dels dibuixos i d'altres materials aportats per participants i facilitadors.

Intervenció 4: Estudiants de secundària

- **Centres:** Institut la Mallola – Sociosanitari Sant Joan de Déu, d'Esplugues de Llobregat
- **Sessions:** 2 mensuals durant 5 mesos consecutius (10 sessions)
- **Durada de la sessió:** 2 hores (1 hora amb els alumnes 1 hora amb la gent gran)
- **Participants:** 21 alumnes amb edats compreses entre 11 i 12 anys i 23 persones grans amb edats compreses entre 65 i 100 anys.
- **Facilitadors:** 5 (tutors dels alumnes i sanitaris del Sociosanitari Sant Joan de Déu)

- **Detall de la intervenció:** La intervenció es va basar en un programa d'activitats a través de les "Llibretes viatgeres". S'establiren parelles conformades per un alumne i una persona gran. Cada setmana treballaren un tema concret a través del material que els proposaren els facilitadors sobre diferents aspectes relacionats amb les emocions. Cada membre de la parella anotava les conclusions sobre l'experiència a la seva "llibreta viatgera". A final de curs, les llibretes van ser intercanviades i el conjunt d'alumnes i persones grans compartiren els seus continguts telemàticament.

2.3 Avaluacions

En tots els casos (menors i gent gran), es realitzaren avaluacions en dues ocasions:

- Abans de la primera sessió (Línia base)
- Després de la darrera sessió (Primera avaluació)

2.3.1. Qüestionari persones grans

Els qüestionaris es van realitzar en paper i posteriorment es van passar a registres de dades electrònics. El contingut dels qüestionaris és el següent:

Dades identificadores i sociodemogràfiques:

- Nom i cognoms
- Data en que es contesta el qüestionari
- Edat
- Sexe
- Estat Civil
- Nom del Centre
- Màxim nivell educatiu assolit

Soledat i relacions socials

- Soledat: A través de l'escala de soledat de 3 ítems de la Universitat de Califòrnia-Los Angeles (UCLA) (Hughes et al., 2004). L'escala va del 3 al 9 i els valors més altes indiquen nivells més alts de soledat.
- Característiques de les xarxes socials: a través de l'escala de suport social d'OSLO de 3 ítems (Kocalevent, 2018). L'escala va del 3 al 14 i els valors més altes indiquen

nivells més alts de suport social.

Síntomes de depressió i ansietat

- Simptomatologia depressiva: A través de l'escala de 8 ítems del *Patient Health Questionnaire* (PHQ-8) (Kroenke i Spitzer, 2002). L'escala va del 0 al 24 i els valors més altes indiquen nivells més alts de depressió.
- Simptomatologia ansiosa: A través d'una escala de 7 ítems per a identificar casos probables de trastorn d'ansietat generalitzada i avaluar la seva severitat (GAD-7) (Löwe et al. 2008). L'escala va del 0 al 21 i els valors més altes indiquen nivells més alts d'ansietat.

Salut general autoreportada i qualitat de vida relacionada amb la salut

- A través d'un instrument per mesurar la qualitat de vida relacionada amb la salut (EuroQol-5D-5L) que comprèn cinc dimensions: mobilitat, autocura, activitats habituals, dolor/malestar i salut mental i una mesura de salut general autoreportada. Cada dimensió es mesura a través de 5 ítems i es qualifica en cinc nivells. L'escala de qualitat de vida associada a la salut va del 0 al 1 mentre que la salut general autoreportada s'avalua a través d'una escala del 0 al 100 (Herdman, 2011). En ambdós casos, els nivells més alts indiquen més benestar.

2.3.2. Qüestionari estudiants

Els qüestionaris es realitzaren on-line utilitzant la plataforma Redcap. El contingut dels qüestionaris és el següent:

Dades identificadores i sociodemogràfiques:

- Nom i cognoms
- Data en que es contesta el qüestionari
- Edat
- Sexe
- Nom del Centre
- Classe

Estereotips negatius vers les persones grans i coneixement sobre el procés d'envelliment:

Es passaren diferents qüestionaris segons nivell d'estudis:

- Estudiants de secundària: Coneixement sobre el procés d'envelliment a través de 24

ítems de l'escala de Palmore (1988). D'aquests 24 ítems, 10 es van fer servir per mesurar els estereotips negatius vers les persones grans. L'escala de coneixement d'envelliment va del 0 al 24 mentre que la dels estereotips negatius vers les persones grans va del 0 al 10. En ambdós casos, els valors més alts s'associen als resultats més positius.

- Estudiants de primària: A través de la *Children's View on Aging scale* (CVOA) (Newman et al., 1997), vam avaluar els estereotips negatius vers les persones grans. L'escala es compon de 10 parells d'adjectius bipolars aplicats a les persones grans (per exemple, "saludables- malaltisses"). Es va demanar als participants que representessin la seva opinió en una línia numerada del 0 al 100 que enllaçava ambdós adjectius bipolars. Finalment, es va calcular la mitjana de totes les puntuacions per obtenir una escala del 0 a 100 on els valors més alts s'associaren als resultats més positius.

Motivació per aprendre i de rendiment acadèmic:

Es passaren diferents qüestionaris segons nivell d'estudis:

- Estudiants de secundària: es van passar parts de l'*Academic motivation scale* (AMS-HS 28, Vallerand et al., 1989). És una escala composta per 28 ítems antecedits per la pregunta "¿Per què vas a l'institut?" i permeten analitzar 7 dimensions a través de quatre ítems cadascuna. Utilitzarem 12 ítems per tal de mesurar les següents dimensions: desmotivació (per exemple, "No sé perquè vaig al institut i, sincerament, no m'importa"), motivació extrínseca (per exemple, "Per a poder aconseguir un millor salari"), i motivació intrínseca al coneixement (per exemple, "Perquè els meus estudis em permeten seguir aprenent moltes coses que m'interessen"). Es van obtenir 3 escales del 7 al 21 on els valors més alts indicaren majors nivells de desmotivació, de motivació extrínseca i de motivació intrínseca, respectivament
- Estudiants de primària: es preguntà per l'interès amb cadascuna de les assignatures del curs a través d'escala de cares. Es tracta d'escala del 0 al 4 on els valors més alts s'associen a més interès per l'assignatura. Finalment, vam fer la mitjana de les diferents puntuacions.

Tota la informació recollida en els qüestionaris es va introduir en una base de dades per tal de poder ser analitzada.

2.4 Gestió de les dades

Les dades dels participants han estat registrats en formularis de dades electrònics. La base de dades estarà allotjada en un repositori informàtic segur localitzat al Parc Sanitari Sant Joan de Déu. El sistema és coherent amb els estàndards de la directriu de la Conferència Internacional d'Harmonització (International Conference on Harmonisation, 1996) relatiu a l'ús de dades d'estudis electrònics. La confidencialitat dels participants es mantindrà en tot

moment de forma estricta sota la responsabilitat de l'equip del Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

En el cas de les persones grans, les dades dels qüestionaris en format paper han sigut traslladades al sistema electrònic i els qüestionaris en format paper seran custodiats als arxius del Parc Sanitari Sant Joan de Déu. La resta de participants van entrar les dades directament al sistema electrònic. L'equip investigador dissociarà les dades identificadores a través de codis eliminant aquestes dades i deixant a la base de dades el codi assignat. Tan sol un membre l'equip investigador (que no va participar en les anàlisis) ha tingut accés tant a les dades identificadores com a les dades codificades.

Tota la informació d'aquest estudi es considera confidencial i es prohibeix la divulgació a tercers, excepte per a les autoritats reguladores i segons correspongui per llei. Un cop finalitzat l'estudi i finalitzat l'informe de l'estudi, els resultats es poden enviar per a la seva publicació en una revista científica revisada per parells.

2.5 Anàlisi

En tots els casos, es presenten dades descriptives per a les variables sociodemogràfiques i clíniques: freqüències i proporcions per a les variables categòriques i mitjanes i errors estàndards (EE) per a les variables contínues. Les característiques de la mostra es presenten per al total de la població i estratificades per punt temporal (línia base, T1 – 1ª avaluació, T2) mentre que les variables dependents es presenten tan sols estratificades per punt temporal.

En el cas dels estudis prospectius no controlats amb avaluació pre-post, les diferències entre les avaluacions de la línia base i les del primer seguiment es van provar mitjançant models lineals multinivell d'efectes aleatoris per a mesures repetides. Aquests models tenen l'avantatge que no exclouen de l'anàlisi als subjectes que presenten pèrdues en el seguiment de manera que utilitzen el màxim d'informació disponible. En el cas dels estudiants de primària i de secundària (que es van analitzar per separat) es van considerar dos nivells: institut i estudiant, mentre que en el cas de les persones grans els nivells van ser centre de procedència i persona gran.

En el cas dels estudiants de secundària (grup intervenció de l'Institut Francesc Macià i estudiants de l'institut la Mallola) les variables dependent van ser les següents escales: (1) coneixement del procés d'envelliment, (2) estereotips negatius sobre les persones grans, (3) motivació intrínseca per a l'aprenentatge, (4) motivació extrínseca per a l'aprenentatge i (5) desmotivació per a l'aprenentatge. En el cas dels estudiants de primària les variables dependents van ser (1) estereotips negatius sobre les persones grans i (2) motivació per a l'aprenentatge. En el cas de les persones grans, les variables dependents van ser (1) suport social, (2) soledat, (3) simptomatologia depressiva, (4) simptomatologia d'ansietat, (5) salut general autoreportada i (6) qualitat de vida relacionada amb la salut.

Es considera que la intervenció ha tingut un impacte estadísticament significatiu quan la relació entre temps i la variable dependent és estadísticament significativa. En el cas

d'obtenir relacions significatives, es calculen nivells mitjans de cada variable dependent en els diferents punts temporals a partir dels models multinivell d'efectes aleatoris, per tal de clarificar les diferències detectades.

En el cas dels estereotips negatius vers les persones grans dels estudiants de primària, vam comparar els resultats obtinguts entre les dues avaluacions per a tota la mostra o segons el nivell inicial d'estereotips negatius donat que els estudiants van reportar una mitjana molt positiva en el que respecta a la mancança d'estereotips negatius vers les persones grans. Es va dividir a la mostra en dos: aquells estudiants que presentaven una puntuació en línia base per sobre de la mitjana i aquells que presentaven una puntuació per sota de la mitjana.

En el cas de l'estudi controlat per conglomerats dels estudiants de secundària de l'Institut Francesc Macià, les dades es van presentar per separat, estratificant la mostra per grup (intervenció o control). Les diferències entre els dos grups es van provar mitjançant models lineals multinivell d'efectes aleatoris per a mesures repetides. Es van considerar dos nivells: la classe (A, B, C, D, E o F) i l'estudiant.

Les variables dependents de l'estudi van ser les següents escales: (1) coneixement del procés d'envelliment, (2) estereotips negatius vers les persones grans, (3) motivació intrínseca per a l'aprenentatge, (4) motivació extrínseca per a l'aprenentatge i (5) desmotivació per a l'aprenentatge. Per avaluar l'efecte de la intervenció sobre les variables dependents, es testeja l'efecte de la interacció grup (control, C o intervenció, I) - temps (línia base, T1 o 1ª avaluació, T2) en cadascuna de les variables dependents. Es considera que la intervenció ha tingut un impacte estadísticament significatiu quan la interacció grup-temps és estadísticament significativa ($p < 0.05$). En el cas d'obtenir interaccions significatives, es calculen nivells mitjans de cada variable dependent en els diferents punts temporals per a cadascun dels grups a partir dels models multinivell d'efectes aleatoris, per tal de clarificar les diferències detectades.

Per a totes les anàlisis es va utilitzar el programari estadístic STATA 13 amb un nivell de significació de $p < 0,05$. Per més detalls sobre les variables dependents utilitzades veure annex.

3. RESULTATS

3.1 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (primària)

La **Taula 1** mostra les característiques dels estudiants de primària que van participar en l'estudi. En total van ser 99 estudiants dels quals 80 van respondre a l'entrevista de la línia base (T1) i 84 a la de la primera avaluació (T2). Dels 99 estudiants un 54,6% eren de sexe masculí. L'edat mitjana va ser de 8,7 anys. 51 nens de l'escola Abat Oliba i 48 de l'escola Suris van participar en l'estudi.

La **Taula 2** mostra els canvis que es van produir en les variables dependents (estereotips negatius vers les persones grans i motivació acadèmica dels estudiants) entre T1 i T2. La mitjana de l'escala d'estereotips negatius va passar de 85,3 al 87,6, indicant un baix nivell d'estereotips negatius en general -ja que es tracta d'una escala de 0 a 100 on 100 és l'absència d'estereotips negatius- i un canvi positiu entre T1 i T2. La mitjana de l'escala de motivació acadèmica va passar de 84,5 a 81,85, indicant que, malgrat existir una elevada motivació a nivell general, es dona un canvi negatiu entre T1 i T2.

La **Taula 3** mostra els coeficients dels models de regressió lineal per a mesurar l'impacte de la intervenció en els estudiants de primària, comparant el nivell de cadascuna de les variables dependents abans de la intervenció (Pre.) amb el de després de la intervenció (Post.). Els canvis tan sols van ser estadísticament significatius en el que es refereix als estereotips negatius vers les persones grans en el cas dels estudiants de primària que partien d'un nivell d'estereotips superior a la mitjana, és a dir, que presentaven uns valors inferiors en l'escala d'estereotips negatius vers les persones grans.

Taula 1. Característiques de la mostra d'estudiants de primària

	TOTAL N=99	T 1 N=80 (80.8%)	T 2 N=84 (84.8)
Homes	54 (54.6)	42 (52.5)	48 (57.1)
Dones	45 (45.4)	38 (47.5)	36 (42.9)
Edat Mitjana (EE)	8.7 (0.1)	8.5 (0.1)	9.1 (0.1)
Abat Oliba	51 (51.5)	32 (40.0)	51 (60.7)
Suris	48 (48.5)	48(60.0)	33 (39.3)

Taula 2. Evolució variables dependents en estudiants de primària

	T 1 Mitjana (EE)	T 2 Mitjana (EE)
Estereotips negatius	85.3 (1.1)	87.6 (1.1)
Motivació acadèmica	84.5 (1.8)	81.8 (1.5)

Taula 3. Impacte de la intervenció en estudiants de primària

	Estereotips negatius	Motivació acadèmica
Pre.	Ref.	Ref.
Post.	2.2 (-0.3, 4.6)	0.0 (-3.6, 3.7)
Const.	82.9 (78.8, 86.9)	83.0 (71.8, 94.2)

Per sota la mitja

Pre.	Ref.
Post.	5.5 (1.7, 9.3)*
Const.	74.3 (68.5, 80.0)

Per sobre la mitja

Pre.	Ref.
Post.	-2.8 (-5.8, 0.1)
Const.	94.5 (89.2, 99.8)

Significació estadística: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

A la **Figura 1** mostrem els impactes significatius a partir del càlcul de la mitjana de les variables dependents en base als models de regressió de la **Taula 3**. En referència a la relació estadísticament significativa detectada, els estudiants de primària que partien d'un nivell d'estereotips negatius superiors a la mitjana passen d'un 79,8 (EE 1,4) a un 85,3 (EE 1,6) entre T1 i T2.

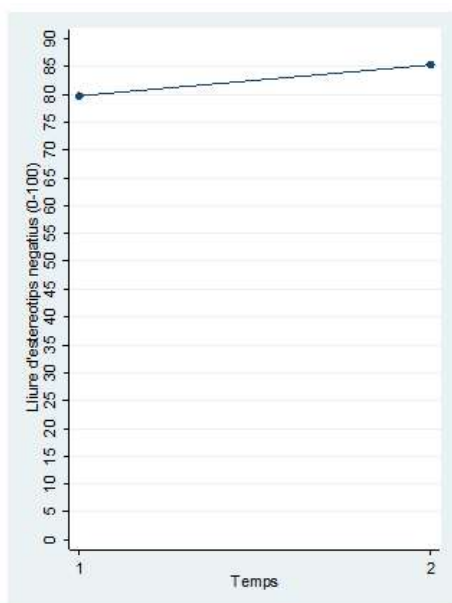

Figura 1. Impacte de la intervenció en els estereotips negatius vers les persones grans dels estudiants de primària per sota de la mitjana

NOTA: A major numeració, menys estereotips negatius

3.2 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (secundària)

La **Taula 4** mostra les característiques dels estudiants de secundària que van participar en l'estudi (el grup d'intervenció de l'Institut Francesc Macià i els estudiants de l'Institut la Mallola). En total van ser 49 estudiants dels quals 45 van respondre a l'entrevista de la línia

base (T1) i 48 a la de la primera avaluació (T2). Dels 49 estudiants un 53,1% eren de sexe masculí. L'edat mitjana va ser de 14,3 anys. 35 estudiants de l'Institut Francesc Macià i 14 de l'Institut la Mallola van participar en l'estudi.

La **Taula 5** mostra els canvis que es van produir en les variables dependents (estereotips negatius vers les persones grans, coneixement de l'envelliment, motivació acadèmica intrínseca i extrínseca i desmotivació) entre T1 i T2. La mitjana de l'escala d'estereotips negatius es va mantenir en un 4,4, indicant un alt nivell d'estereotips negatius en general -ja que es tracta d'una escala de 0 a 10 on 10 és l'absència d'estereotips negatius-. L'escala de coneixement del procés d'envelliment passa de 10,3 a 9,8, indicant un nivell baix inicial -en tractar-se d'una escala de 0 a 24 on 24 és el millor resultat possible- i un lleu empitjorament entre T1 i T2. En el que respecta a la motivació intrínseca, extrínseca i la desmotivació acadèmica, es tendeix a empitjorar en tots els casos i els valors passen, respectivament, de 18,8 a 17,5, de 22,7 a 21,0 i de 7,7 a 8,2.

La **Taula 6** mostra els coeficients dels models de regressió lineals per mesurar l'impacte de la intervenció en els estudiants de secundària, comparant el nivell de cadascuna de les variables dependents abans de la intervenció (Pre.) amb el de després de la intervenció (Post.). Els canvis tan sols van ser estadísticament significatius en el cas de la motivació acadèmica intrínseca, és a dir, els estudiants perden motivació acadèmica intrínseca entre T1 i T2.

Taula 4. Característiques de la mostra d'estudiants de secundària (anàlisi pre-post)

	TOTAL N=49	T 1 N=45 (91,8%)	T 2 N=48 (98,0%)
Homes	26 (53.1%)	23 (51.1%)	26 (54.2%)
Dones	23 (46.9%)	22 (48.9%)	22 (45.8%)
Edat Mitjana (EE)	14.3 (0.2)	14.3 (0.2)	14.7 (0.2)
Francesc Macià	35 (71.4)	32 (71.1)	35 (71.4)
La Mallola	14 (28.6)	13 (28.9)	14 (28.6)

Taula 5. Evolució variables dependents en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)

	T 1 Mitjana (EE)	T 2 Mitjana (EE)
Estereotips Negatius (0-10)	4.4 (0.3)	4.4 (0.3)
Coneixement envelliment (0-24)	10.3 (0.4)	9.8 (0.4)
Motivació intrínseca (4-28)	18.8 (0.7)	17.5 (0.8)
Motivació extrínseca (4-28)	22.7 (0.8)	21.6 (0.8)
Desmotivació (4-28)	7.7 (0.7)	8.2 (0.8)

Taula 6. Impacte de la intervenció en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)

	Estereotips negatius	Coneixement	Motivació intrínseca	Motivació Extrínseca	Desmotivació
Pre.	Ref	Ref	Ref	Ref	Ref
Post.	0.1 (-0.4, 0.5)	-0.1 (-0.7, 0.5)	-1.6 * (-2.7, -0.5)	-0.2 (-1.3, 0.99)	0.4 (-0.7, 1.5)
Const.	4.2 (3.5, 4.9)	10.3 (9.3, 11.3)	20.9 (19.2, 22.6)	22.1 (20.4, 23.9)	7.9 (6.2, 9.7)

Significació estadística: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

A la **Figura 2**, mostrem els impactes significatius a partir del càlcul de la mitjana de les variables dependents en base als models de regressió de la **Taula 6**. En referència a la relació estadísticament significativa detectada, els estudiants de primària passen d'un 19,4 (EE 0,5) a un 17,8 (EE 0,6) entre T1 i T2.

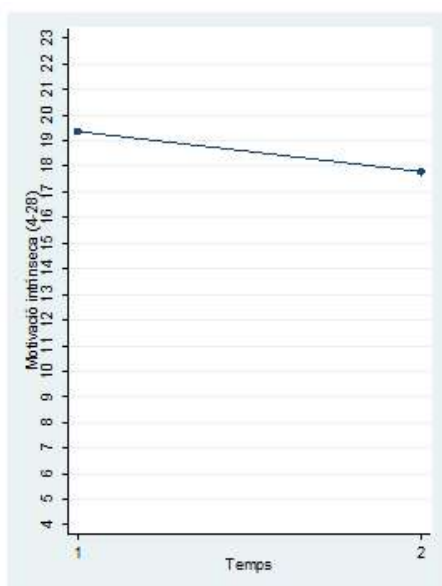

Figura 2. Impacte de la intervenció en la motivació acadèmica intrínseca en estudiants de secundària (anàlisi pre-post)

3.3 Estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post (persones grans)

La **Taula 7** mostra les característiques de les persones grans que van participar en l'estudi. En total van ser 32 persones grans. Totes van respondre a l'entrevista de la línia base (T1) i 23 a la de la primera avaluació (T2). De les 32 persones grans un 68,8% eren de sexe femení. L'edat mitjana va ser de 77,1 anys. Tres usuaris del Casal cívic Riera, 6 del Casal de persones grans Gavarra i 23 del Sociosanitari Sant Joan de Déu, van participar en l'estudi.

La **Taula 8** mostra els canvis que es van produir en les variables dependents (soledat, suport social, depressió, ansietat, salut general autoreportada i qualitat de vida relacionada amb la salut) entre T1 i T2. Es van observar canvis positius en totes les variables dependents, que van passar de 4,3 a 4,2, de 10,5 a 11,5, de 4,6 a 4,2, de 4,9 a 4,0, de 67,4 a 82,4 i de 0,79 a 0,89, respectivament.

La **Taula 9** mostra els coeficients de models de regressió lineals per mesurar l'impacte de la intervenció en les persones grans, comparant el nivell de cadascuna de les variables dependents abans de la intervenció (Pre.) amb el de després de la intervenció (Post.). Els canvis van ser estadísticament significatius en el cas de la salut general autoreportada i la qualitat de vida relacionada amb la salut, és a dir, les persones grans van millorar aquests indicadors de qualitat de vida i salut entre T1 i T2.

Taula 7. Característiques de la mostra de persones grans

	TOTAL N=32	T 1 N=32 (100%)	T 2 N=23 (71.9%)
Dones	22 (68.8%)	22 (68.8%)	17 (73.9%)
Homes	10 (31.2%)	10 (31.2%)	6 (26.1%)
Edat Mitjana (EE)	77.1 (1.3)	77.1 (1.3)	77.4 (1.5)
Casats	16 (50.0%)	16 (50.0%)	12 (52.2%)
Divorciats	0 (0.0%)	0 (0.0%)	1 (4.4%)
Solters	8 (25.0%)	8 (25.0%)	3 (13.0%)
Vidus	8 (25.0%)	8 (25.0%)	7 (30.4%)
Primària	14 (43.8%)	14 (43.8%)	11 (47.8%)
Secundària	15 (46.9%)	15 (46.9%)	9 (39.2%)
Universitaris	3 (9.4%)	3 (9.4%)	3 (13.0%)
Riera	3 (9.4%)	3 (9.4%)	3 (13.0%)
Gavarra	6 (18.8%)	6 (18.8%)	5 (21.7%)
Sant Joan de Déu	23 (71.9%)	23 (71.9%)	15 (65.3%)

Taula 8. Evolució variables dependents en persones grans

	T 1 Mitjana (EE)	T 2 Mitjana (EE)
Soledat	4.3 (0.2)	4.2 (0.4)
Suport social	10.5 (0.4)	11.5 (0.4)
Depressió	4.6 (0.7)	4.2 (0.8)
Ansietat	4.9 (0.7)	4.0 (0.8)
Salut general	67.4 (3.5)	82.4 (3.9)
EQ-5D	0.79 (0.03)	0.89 (0.02)

Taula 9. Impacte de la intervenció en persones grans

	Suport social	Soledat	Depressió	Ansietat	Salut general	EQ-5D
Pre.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.
Post.	-0.1 (-0.9, 0.7)	0.8 (-0.1, 1.7)	-0.3 (-2.3, 1.7)	-0.8 (-2.5, 0.9)	15.0* (4.8, 25.1)	0.08* (0.01, 0.15)
Const.	9.7 (8.3, 11.1)	4.5 (3.3, 5.6)	5.0 (2.0, 7.9)	6.4 (3.4, 9.5)	52.5 (37.2, 67.8)	0.7 (0.6, 0.8)

Significació estadística: *p<0.05, **p<0.01, ***p<0.001

A les **Figura 3** i **Figura 4** mostrem els impactes significatius a partir del càlcul de la mitjana de les variables dependents en base als models de regressió de la **Taula 9**. En referència a la relacions estadísticament significatives detectades, les persones grans passen, entre T1 i T2,

d'un 67,4 (EE 3,4) a un 82,4 (EE 4,0) en el que respecta a la salut general autoreportada i d'un 0,79 (EE 0.03) a un 0,87 (EE 0.03) en el que respecta a la qualitat de vida relacionada amb la salut.

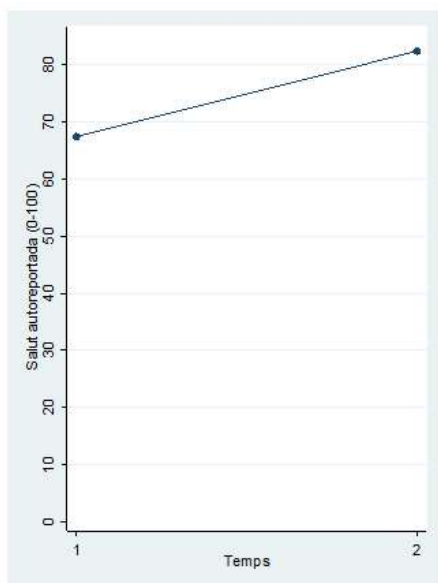

Figura 3. Impacte de la intervenció en la salut general auto-reportada en persones grans

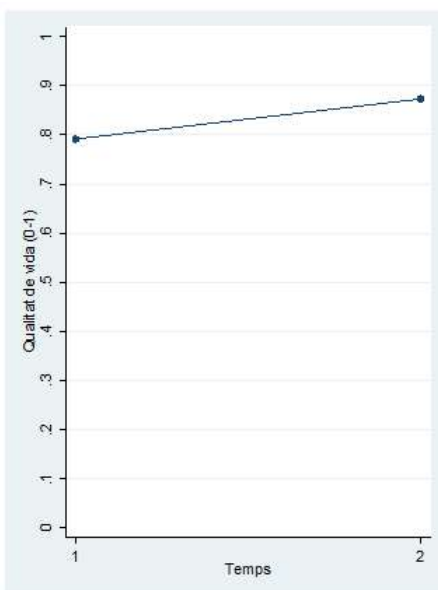

Figura 4. Impacte de la intervenció en la qualitat de vida relacionada amb la salut en persones grans

3.4 Estudi controlat per conglomerats (secundària)

La **Taula 10** mostra les característiques dels estudiants de secundària que van participar en l'estudi controlat per conglomerats (estudiants de l'Institut Francesc Macià). En total van ser 63 estudiants dels quals 55 van respondre a l'entrevista de la línia base (T1) i 63 a la de la primera avaluació (T2). Dels 63 estudiants un 55,6% eren de sexe masculí. L'edat mitjana va ser de 15,2 anys. Trenta i cinc nens de les classes B i C van formar el grup intervenció i 28 nens de les classes A, D, E i F van formar el grup control.

La **Taula 11** mostra els canvis que es van produir en les variables dependents (estereotips negatius vers les persones grans, coneixement del procés d'envelliment i motivació acadèmica intrínseca, extrínseca i desmotivació) entre T1 i T2 en els grups control i intervenció, separatament. Els estereotips negatius pràcticament no varien i es mantenen a uns nivells propers a 4,0 en ambdós grups, indicant uns nivells elevats d'estereotips negatius vers les persones grans ja que es tracta d'una escala de 0 a 10 on 10 és el millor resultat possible. El mateix succeeix en el coneixement sobre el procés d'envelliment que es manté en uns nivells propers al 10,2 -en una escala del 0 al 24- i la situació sembla empitjorar lleugerament en el grup intervenció passant de 10,2 a 9,5. La motivació acadèmica intrínseca també tendeix a empitjorar passant de 19,0 a 17,0 en el grup control i de 18,1 a 17,5 en el grup intervenció. La motivació extrínseca pràcticament no varia i es manté en valors propers a 22,0 en el grup control i a 22,5 en el grup intervenció. Finalment, el grup control presenta uns valors més elevats de desmotivació acadèmica tot i que millora entre T1 i T2 passant de 11,9 a 10,2 mentre que el grup intervenció es manté en 8,0.

La **Taula 12** mostra els coeficients dels models de regressió lineals per mesurar el impacte de la intervenció en els estudiants de secundària comparant el nivell de cadascuna de les variables dependents abans de la intervenció (Pre.) amb el de després de la intervenció (Post.) i si aquesta evolució és diferent entre grups (control i intervenció). Els canvis tan sols van ser estadísticament significatius en el cas de la motivació acadèmica intrínseca, és a dir, els estudiants perden motivació intrínseca per aprendre entre T1 i T2 i no existeixen diferències estadísticament significatives entre grups en cap de les variables dependents analitzades.

Taula 30. Característiques de la mostra d'estudiants de secundària (estudi controlat)

	TOTAL N=63	T 1 N=55 (87.3)	T 2 N=62 (98.4%)
Homes	35 (55.6)	32 (58.2)	35 (56.5)
Dones	28 (44.4)	23 (41.8)	27 (43.5)
Edat	15.2 (0.1)	15.2 (0.1)	15.6 (0.1)
Control	28 (44.4)	23 (41.8)	28 (44.4)
Intervenció	35 (55.6)	32 (58.2)	35 (56.5)

Taula 11. Evolució variables dependents en estudiants de secundària (estudi controlat)

	T 1 CONTROL Mitjana (EE)	T 2 CONTROL Mitjana (EE)	T 1 INTERV Mitjana (EE)	T 2 INTERV Mitjana (EE)
Estereotips negatius	4.0 (0.5)	4.0 (0.3)	4.0 (0.4)	3.9 (0.4)
Coneixement envelliment	10.1 (0.7)	10.3 (0.6)	10.2 (0.6)	9.5 (0.5)
Motivació intrínseca	19.0 (1.3)	17.0 (1.1)	18.1 (0.8)	17.5 (0.8)
Motivació extrínseca	22.6 (1.0)	22.4 (0.7)	22.1 (0.9)	21.7 (0.9)
Desmotivació	11.9 (1.6)	10.2 (1.3)	8.0 (0.7)	8.0 (0.9)

Taula 12. Impacte de la intervenció en estudiants de secundària (estudi controlat)

	Estereotips negatius	Coneixement	Motivació intrínseca	Motivació Extrínseca	Desmotivació
Contr. (C)	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.
Interv. (I)	-0.02 (-1.10, 1.06)	-0.12 (-1.75, 1.51)	-1.50 (-4.66, 1.66)	-0.67 (3.16, 1.81)	-3.2* (-6.13, -0.08)
T1	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.
T2	-0.01 (-0.78, 0.80)	0.10 (-1.15, 1.36)	-2.35* (-4.03, -0.66)	0.10 (-1.57, 1.77)	-1.12 (-2.93, 0.68)
C##T1	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.	Ref.
I##T2	0.00 (-1.04, 1.04)	-0.65 (-2.30, 1.01)	1.84 (-0.38, 4.06)	-0.14 (-2.33, 2.06)	0.50 (-1.85, 2.86)
Const.	4.0 (3.1, 4.8)	10.1 (8.9, 11.4)	19.5 (17.2, 21.8)	22.4 (20.5, 24.3)	11.7 (9.4, 14.0)

Significació estadística: *p<0.05, **p<0.01, ***p<0.001

3.5 Fortaleses i limitacions

L'actual projecte es compon d'un estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post i d'un estudi controlat per conglomerats.

L'estudi prospectiu no controlat amb avaluació pre-post avalua l'efecte d'un conjunt d'activitats intergeneracionals que es van dur a terme entre persones grans provinents de diferents centres i estudiants provinents de diferents escoles i instituts de primària i secundària. Es van analitzar separatament els resultats dels estudiants de primària, els dels estudiants de secundària i els de les persones grans. La principal limitació d'aquest estudi és que no es disposava de grups de control i, per tant, no és possible atribuir els resultats obtinguts a la intervenció ja que altres aspectes han pogut influir-hi com, per exemple, la variabilitat climàtica i el canvi d'oferta d'activitats que es dona entre hivern i estiu. Per altra banda, degut al baix nombre de persones grans que van participar en l'estudi, no ha estat possible analitzar l'efecte dels diferents programes d'activitats sinó que s'ha analitzat l'efecte global que han tingut totes les activitats de forma conjunta.

L'estudi controlat per conglomerats avalua l'efecte d'un programa d'activitats intergeneracionals en el que van participar gent gran del Casal de gent gran Gavarra i 63 estudiants de secundària de l'Institut de secundària Francesc Macià (25 en el grup de control i 38 en el grup intervenció). Tan sols es van avaluar els resultats entre els estudiants ja que no es disposava de grup de control de persones grans. Les principals limitacions d'aquest estudi van ser el baix nombre de participants i que el procés de distribució dels participants en grups control i intervenció no va ser aleatori.

A més a més, la situació provocada per la pandèmia del Covid-19 va impactar en la metodologia de les intervencions. La comunicació entre estudiants i gent gran es va donar principalment per mitjà dels facilitadors o telemàticament. És possible que la intervenció hagués tingut un impacte superior si les comunicacions es donessin de forma presencial.

Tot i així, els resultats d'ambdós estudis ens assenyalen possibles tendències i ens poden facilitar el càlcul de la mida mostral si és decideix avaluar l'efectivitat d'intervencions similars en el futur.

3.6 Conclusions

Els resultats del present estudi mostren que les intervencions intergeneracionals podrien resultar efectives tant per millorar l'estat de salut general autoreportada i la qualitat de vida relacionada amb la salut de la gent gran com per millorar els estereotips negatius vers la gent gran dels estudiants de primària.

Tanmateix, no s'han obtingut resultats significatius en el que respecta als estereotips negatius vers les persones grans i el coneixement del procés d'envelliment entre els estudiants de secundària. Tampoc s'han obtingut resultats significatius sobre una possible millora en la motivació acadèmica dels estudiants de primària i secundària. Ans al contrari, els estudiants de secundària han mostrat un descens estadísticament significatiu en la seva motivació intrínseca per aprendre, la qual cosa podria ser una conseqüència de les dificultats que han tingut lloc durant l'actual curs acadèmic, en el context de la pandèmia de la COVID-19, i també de l'esgotament que poden tenir els estudiants a final de curs. Per tant, aquest descens en la motivació difícilment pot ser atribuïda a l'activitat de CRENCO.

Finalment, els resultats relatius als estereotips negatius vers les persones grans dels estudiants de secundària resulten alarmants ja que indiquen que, de mitjana, els estudiants accepten sis dels deu estereotips plantejats, que són l'afirmació que les persones grans són majoritàriament senils, que no tenen capacitat per mantenir relacions sexuals, que se senten desgraciades la major part del temps, que són poc eficaces treballant, que són incapaces d'adaptar-se als canvis, que no poden aprendre coses noves, que s'assemblen bastant entre elles, que estan socialment aïllades, que es troben per sota el llindar de la pobresa i que, en un 10% o més, es troben institucionalitzades. Aquest fet suggereix la importància de projectes intergeneracionals com el que planteja CRENCO, capaços d'aportar una visió més realista de la gent gran en nens/es i adolescents.

L'estudi actual ha mostrat que les activitats avaluades podrien ser útils per corregir els estereotips negatius vers les persones grans en estudiants de primària mentre que, en estudiants de secundària, potser caldria plantejar altres activitats complementàries que pugin tenir un major impacte ja que no s'han obtingut resultats significatius. Exemples d'activitats complementàries podrien ser els relats d'experiències en primera persona o les campanyes de sensibilització.

4. REFERÈNCIES

- Canedo-Garcia, A., Garcia-Sanchez, J. N., & Pacheco-Sanz, D. I. (2017). A systematic review of the effectiveness of intergenerational programs. *Frontiers in Psychology*, 8, 1882.
- Cimprich, B., Visovatti, M., & Ronis, D. L. (2011). The Attentional Function Index—a self-report cognitive measure. *Psycho-oncology*, 20(2), 194-202.
- European Commission (2012). ICT for Seniors' and Intergenerational Learning. Available online at: <http://goo.gl/McdPPO>
- Flamion, A., Missotten, P., Marquet, M., & Adam, S. (2019). Impact of Contact With Grandparents on Children's and Adolescents' Views on the Elderly. *Child development*, 90(4), 1155-1169.
- Fujiwara, Y., Sakuma, N., Ohba, H., Nishi, M., Lee, S., Watanabe, N., et al. (2009). REPRINTS: effects of an intergenerational health promotion program for older adults in Japan. *J. Intergen. Relations*, 7, 17–39.
- Hughes, M. E., Waite, L. J., Hawkey, L. C., Cacioppo, J. T. (2004) A Short Scale for Measuring Loneliness in Large Surveys: Results From Two Population-Based Studies. *Research on Aging* (26), 655–672
- Herdman, M., Gudex, C., Lloyd, A., Janssen, M. F., Kind, P., Parkin, D., ... & Badia, X. (2011). Development and preliminary testing of the new five-level version of EQ-5D (EQ-5D-5L). *Quality of life research*, 20(10), 1727-1736.
- International Conference on Harmonisation. ICH Harmonised Tripartite Guideline: Good Clinical Practice: Consolidated Guideline E6(R1). London: International Conference on Harmonisation; 1996.
- Kocalevent, R. D., Berg, L., Beutel, M. E., Hinz, A., Zenger, M., Härter, M., ... & Brähler, E. (2018). Social support in the general population: standardization of the Oslo social support scale (OSSS-3). *BMC psychology*, 6(1), 31.
- Kroenke, K., & Spitzer, R. L. (2002). The PHQ-9: a new depression diagnostic and severity measure. *Psychiatric annals*, 32(9), 509-515.
- Löwe, B., Decker, O., Müller, S., Brähler, E., Schellberg, D., Herzog, W., & Herzberg, P. Y. (2008). Validation and standardization of the Generalized Anxiety Disorder Screener (GAD-7) in the general population. *Medical care*, 266-274.
- Newman, S., Faux, R., & Larimer, B. (1997). Children's views on aging: Their attitudes and values. *The Gerontologist*, 37(3), 412-417.
- Palmore, E. B. (1988). *The Facts on Aging Quiz*. New York: Springer.
- Sakurai, R., Yasunaga, M., Murayama, Y., Ohba, H., Nonaka, K., Suzuki, H., et al. (2016). Long- term effects of an intergenerational program on functional capacity in older adults: results from a seven-year follow-up of the REPRINTS study. *Arch. Gerontol. Geriatrics* 64, 13–20.
- Vallerand, R. J., & Blssonnette, R. (1992). Intrinsic, extrinsic, and amotivational styles as predictors of behavior: A prospective study. *Journal of personality*, 60(3), 599-620.

ANNEX

VARIABLES DEPENDENTS PRIMÀRIA

Estereotips negatius vers les persones grans

Posa una marca en el punt de la línia que millor descrigui el teu pensament sobre les persones grans:

- dolentes-bones
- desagradables-gradables
- tristes-felices
- lentes-ràpides
- lletges-boniques
- inactives-actives
- poc polides-netes
- esquerpes-amables
- poc intel·ligents-intel·ligents
- deshonestes-honestes

Motivació acadèmica

A la columna de la dreta, escriu cadascuna de les assignatures que estàs cursant. A la columna de l'esquerra, marca la cara que millor representi el teu interès (una fila per assignatura).

	
--	--

VARIABLES DEPENDENTS SECUNDÀRIA

Coneixement sobre el procés d'envelliment i estereotips negatius vers les persones grans:

Respon a les següents preguntes en funció de si creus que són certes (cert) o falses (fals) o bé si no les entens o desconeixes la resposta (NS)

		Cert	Fals	NS
1*	La majoria de les persones de 65 anys o més són senils (tenen mala memòria, estan desorientats o dements)	0	1	0
2	En la vellesa els 5 sentits (vista, oïda, gust, tacte i olfacte) tendeixen a afeblir-se.	1	0	0
3*	La majoria de vells no tenen interès ni capacitat per mantenir relacions sexuals	0	1	0
4	En la vellesa, la capacitat pulmonar tendeix a declinar	1	0	0
5*	La majoria de les persones grans se senten desgraciades la major part de el temps	0	1	0
6	En la vellesa, la força física tendeix a declinar	1	0	0
7*	Com a mínim un 10% dels majors de 65 anys estan institucionalitzats (viuen en llocs com residències d'avis, hospitals, etc.)	0	1	0
8	Els conductors més grans de 65 anys tenen, proporcionalment, menys accidents que els menors de 65 anys	1	0	0
9*	Habitualment, els treballadors més grans no treballen de manera tan eficaç com els joves	0	1	0
10	Més de les tres quartes parts dels vells tenen una salut prou bona com per dur a terme les seves activitats quotidianes (habituals, normals).	1	0	0
11*	La majoria dels vells són incapaços d'adaptar-se als canvis	0	1	0
12	Habitualment, els vells triguen més temps a aprendre alguna cosa nova	1	0	0
13*	És gairebé impossible aprendre alguna cosa nova per a la majoria de persones grans	0	1	0
14	La gent gran tendeixen a reaccionar més lentament que els joves	1	0	0
15*	En general, totes les persones grans tendeixen a ser bastant semblants	0	1	0
16	La majoria de persones grans manifesten que gairebé mai s'avorreixen	1	0	0
17*	La majoria de persones grans estan aïllades socialment (no tenen companyia ni amics)	0	1	0
18	Els treballadors més grans tenen menys accidents laborals que els treballadors joves	1	0	0
19	Més d'un 20% de la població té, actualment, 65 anys o més	0	1	0

20	Entre els majors de 65 anys hi ha gairebé el mateix nombre de vidus que de vídues	0	1	0
21*	La majoria de vells té ingressos que es troben per sota del llindar de pobresa	0	1	0
22	En proporció, els majors de 65 anys són més freqüentment víctimes de delictes que els joves	0	1	0
23	Els vells tendeixen a ser més religiosos amb el pas dels anys	0	1	0
24	La majoria de persones grans manifesten que molt rarament estan enfadades o irritades	1	0	0

*Estereotips negatius vers les persones grans.

Nota: Les escales es formen sumant els valors associats a cada resposta. S'obté una escala de coneixement sobre l'envelliment (0-24) i una altra escala d'estereotips negatius vers les persones grans (0-10). Majors índex indiquen major coneixent i menys estereotips negatius.

Motivació per aprendre

PER QUÈ VAS A L'ESCOLA?

Utilitzant aquesta escala, indica fins a quin punt es corresponen amb un dels motius pels quals vas a l'escola cadascun dels aspectes següents.

1	2	3	4	5	6	7
En absolut	Una mica		Moderadament	Molt		Totalment

Perquè més endavant necessitaré al menys el batxillerat per trobar una feina molt ben pagada	1	2	3	4	5	6	7
Perquè aprendre coses noves em provoca plaer i satisfacció	1	2	3	4	5	6	7
Sincerament, no ho sé. Sento que estic perdent el temps a l'escola	1	2	3	4	5	6	7
Per obtenir un treball amb cert prestigi més endavant	1	2	3	4	5	6	7
Pel plaer que experimento quan descobreixo coses noves	1	2	3	4	5	6	7
Una vegada vaig tenir bons motius per anar a l'escola. Tanmateix, ara em pregunto si hauria de continuar	1	2	3	4	5	6	7
Perquè més endavant vull viure "la bona vida"	1	2	3	4	5	6	7
Pel plaer que experimento en ampliar els meus coneixements sobre temes que m'agraden.	1	2	3	4	5	6	7
No sé perquè vaig a l'escola i, francament, no m'importa	1	2	3	4	5	6	7
Per tenir un millor salari més endavant	1	2	3	4	5	6	7
Perquè els meus estudis em permeten continuar coneixent moltes coses que m'interessen.	1	2	3	4	5	6	7
No ho sé. No puc entendre què faig a l'escola.	1	2	3	4	5	6	7

VARIABLES DEPENDENTS PERSONES GRANS

Suport social:

Quantes persones són tan properes a vostè que podria comptar amb elles si tingués problemes seriosos?	1) Cap 2) Una o dues persones 3) De tres a cinc persones 4) Sis persones o més
Quant d'interès mostra la gent del seu entorn per allò que li passa o el que fa vostè?	1) Cap interès 2) Poc interès 3) No ho sé 4) Força interès 5) Molt interès
Com de fàcil seria per a vostè obtenir ajuda dels veïns si arribés a necessitar-la?	1) Molt difícil 2) Difícil 3) Possible 4) Fàcil 5) Molt fàcil

Soledat:

	Gairebé mai	Alguna vegada	Sovint
Amb quina freqüència se sent sense companyia?	1	2	3
Amb quina freqüència se sent abandonat/da?	1	2	3
Amb quina freqüència se sent aïllat/da dels altres?	1	2	3

Síntomes de depressió:

Durant les dues darreres setmanes, amb quina freqüència ha sentit molèsties degut als següents problemes				
	Mai	Alguns dies	Més de la meitat dels dies	Gairebé tots els dies
Ha sentit poc interès o plaer en fer les coses	0	1	2	3
S'ha sentit decaigut/da, deprimít/da o sense esperances	0	1	2	3
Ha tingut dificultats per adormir-se, per mantenir la són, o bé ha dormit massa	0	1	2	3
S'ha sentit cansat o amb poca energia	0	1	2	3
No ha tingut gana o ha menjat massa	0	1	2	3
S'ha sentit malament amb vostè mateix/a o ha quedat malament amb els seus familiars o amics	0	1	2	3
Ha tingut dificultats en concentrar-se per dur a terme activitats com ara llegir el diari o veure la televisió	0	1	2	3
S'ha mogut o ha parlat amb més lentitud -o amb més rapidesa- del que és habitual, fins a tal punt que els demés se n'han adonat.	0	1	2	3

Símptomes d'ansietat:

Durant les dues darreres setmanes, amb quina freqüència ha tingut molèsties degut als següents problemes				
	Cap dia	Menys de la meitat dels dies	Més de la meitat dels dies	Gairebé tots els dies
S'ha sentit nerviós/a, ansiós/a o molt alterat/da	0	1	2	3
No ha pogut deixar de preocupar-se	0	1	2	3
S'ha preocupat excessivament per diferents coses	0	1	2	3
Ha tingut dificultats per a relaxar-se	0	1	2	3
S'ha sentit tan intranquil que no ha pogut estar-se quiet/a	0	1	2	3
S'ha enfadat amb facilitat	0	1	2	3
Ha sentit por, comi si li anés a succeir alguna cosa horrible	0	1	2	3

Qualitat de vida relacionada amb la salut:

Marqueu amb una creu la resposta de cada apartat que millor descrigui el seu estat de salut A DATA D'AVUI	
1. Mobilitat:	
1	No tinc problemes per caminar
2	Tinc problemes lleugers per caminar
3	Tinc problemes moderats per caminar
4	Tinc problemes severos per caminar
5	Haig de romandre al llit
99	NS/NC
2. Cura personal:	
1	No tinc problemes amb la cura personal
2	Tinc problemes lleugers per rentar-me o vestir-me
3	Tinc problemes moderats per rentar-me o vestir-me
4	Tinc problemes severos per rentar-me o vestir-me
5	Sóc incapaç de rentar-me o vestir-me
99	NS/NC
3. <u>Activitats quotidianes</u> (p. ex., treballar, estudiar, fer la feina domèstica, activitats familiars o gaudir del temps lliure)	
1	No tinc problemes per realitzar les meves activitats quotidianes
2	Tinc problemes lleugers per realitzar les meves activitats quotidianes
3	Tinc problemes moderats per realitzar les meves activitats quotidianes
4	Tinc problemes severos per realitzar les meves activitats quotidianes
5	Sóc incapaç de realitzar les meves activitats quotidianes
99	NS/NC
4. Dolor/malestar:	
1	No tinc dolor ni malestar
2	Tinc dolor o malestar lleuger
3	Tinc dolor o malestar moderat
4	Tinc dolor o malestar sever
5	Tinc dolor o malestar extrem
99	NS/NC
5. Ansietat/depressió	
1	No estic ansiós/a ni deprimet/da
2	Estic lleugerament ansiós/a o deprimet/da
3	Estic moderadament ansiós/a o deprimet/da
4	Estic severament ansiós/a o deprimet/da
5	Estic extremadament ansiós/a o deprimet/da
99	NS/NC

Salut general autoreportada:

Per ajudar a la gent a descriure com de bo o dolent és el seu estat de salut, hem dibuixat una escala semblant a un termòmetre en la qual es marca amb un 100 el millor estat de salut que es pugui imaginar i amb un 0 el pitjor estat de salut que es pugui imaginar.

Ens agradaria que ens indiqués en aquesta escala, en la seva opinió, com de bo o dolent és el seu estat de salut en el dia d'avui.

Si us plau, dibuixi una línia des del caseller on diu «El meu estat de salut avui» fins al punt del termòmetre que indiqui el bo o dolent que és el seu estat de salut en el dia d'avui.

